
May 28, 2021

ПИТАЊЕ:

Народни посланик Јелена Тривић, Клуб посланика ПДП, поставила је на Петнаестој сједници, одржаној 27. априла 2021. године

ПОСЛАНИЧКО ПИТАЊЕ

МИНИСТАРСТВУ РАДА И БОРАЧКО – ИНВАЛИДСКЕ ЗАШТИТЕ

Да ли Министарство размишља о измјенама Закона о пензијском и инвалидском осигурању у дијелу који се односи на право на породичну пензију у ванбрачној заједници?

Питање постављам из разлога јер у пракси се јављају проблеми неуједначености брачне и ванбрачне заједнице, односно проблем остваривања права на породичну пензију из ванбрачне заједнице.

Породичним законом Републике Српске у члану 12. се предвиђа потпуна изједначеност брачне и ванбрачне заједнице, а у случају стицања права на породичну пензију из ванбрачне заједнице по Закону о пензијском и инвалидском осигурању може само да се стекне ако је правоснажном судском пресудом досуђено право на издржавање.

Мислим да је оваква одредба Закона о пензијском и инвалидском осигурању дискриминаторна јер ванбрачна заједница по свему функционише као брачна и нема никакве потребе за вођењем судског поступка којим би се утврдило право на издржавање.

Посланичко питање постављам у име неколико грађана који су ми указали на њихов проблем.

ОДГОВОР:

Број: 16-04/4-011-12/21

Бања Лука, 05.05.2021. године

НАРОДНА СКУПШТИНА

РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Предмет: Одговор на посланичко питање

Народни посланик Јелена Тривић, Клуб посланика ПДП, поставила је на Петнаестој сједници Народне скупштине Републике Српске, одржаној 27. априла 2021. године, следеће посланичко питање:

„Да ли Министарство размишља о измјенама Закона о пензијском и инвалидском осигурању у дијелу који се односи на право на породичну пензију у ванбрачној заједници?

Питање постављам из разлога јер у пракси се јављају проблеми неуједначености брачне и

Адреса

Трг јасеновачких жртава 1
78 000 Бања Лука

ванбрачне заједнице, односно проблем остваривања права на породичну пензију из ванбрачне заједнице.

Породичним законом Републике Српске у члану 12. се предвиђа потпуна изједначеност брачне и ванбрачне заједнице, а у случају стицања права на породичну пензију из ванбрачне заједнице по Закону о пензијском и инвалидском осигурању може само да се стекне ако је правоснажном судском пресудом досуђено право на издржавање.

Мислим да је оваква одредба Закона о пензијском и инвалидском осигурању дискриминаторна јер ванбрачна заједница по свему функционише као брачна и нема никакве потребе за вођењем судског поступка којим би се утврдило право на издржавање.

Посланичко питање постављам у име неколико грађана који су ми указали на њихов проблем.“

У складу са чланом 80. Пословника о раду Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 123/18), као и чланом 245. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 66/20), дајемо следећи

О Д Г О В О Р

Чланом 70. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник Републике Српске“, бр. 134/11, 82/13 и 103/15), прописано је да се члановима породице умрлог осигураника, односно корисника пензије сматрају:

- а) брачни супружник (удовица односно удовац),
- б) разведени брачни супружник или ванбрачни супружник, ако му је правоснажном пресудом суда досуђено право на издржавање,
- в) дијете, рођено у браку или ван брака, усвојено или пасторак,
- г) дијете без оба родитеља или дијете коме су оба родитеља потпуно и трајно неспособни за привређивање, које је осигураник или корисник пензије издржавао до своје смрти, и
- д) родитељ (отац и мајка, очух и маћеха, усвојилац) које је осигураник или корисник пензије издржавао до своје смрти.

Чланом 12. Породичног закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 54/02, 41/08 и 63/14), прописано је да је заједница живота жене и мушкарца која није правно уређена на начин прописан законом (ванбрачна заједница) изједначена са брачном заједницом у погледу права на међусобно издржавање и других имовинско-правних односа, под условима и на начин прописан тим законом. Према томе, оваквом формулацијом прецизирано је да су брачна и ванбрачна заједница изједначене у погледу права на међусобно издржавање и других имовинско-правних односа. Пензија је право из пензијског и инвалидског осигурања, које се остварује под условима и на начин прописан Законом о пензијском и инвалидском осигурању, и не може се укључити у област „имовинско-правних односа“. То значи да се не може констатовати да постоји неусклађеност Породичног закона и Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Наведеном формулацијом члана 70. тачка б) Закона о пензијском и инвалидском осигурању, ванбрачни супружник је изједначен са разведеним брачним супружником, што значи да у случају престанка брачне или ванбрачне заједнице, право на породичну пензију може да

оствари само брачни или ванбрачни супружник коме је правоснажном пресудом досуђено право на издржавање.

Такође, треба имати у виду чињеницу, да је по приједлогу за утврђивање неуставности члана 70. тачка а) и члана 71. став 1. тачка а) Закона о пензијском и инвалидском осигурању, који је поднијела Републичка организација породица заробљених и погинулих бораца и несталих цивила Републике Српске, Уставни суд Републике Српске Одлуком број: У-22/13 од 19. марта 2014. године („Службени гласник Републике Српске“, број 25/14), одбио приједлог за утврђивање неуставности наведених одредаба Закона о пензијском и инвалидском осигурању. У образложењу Одлуке, Уставни суд, између осталог, наводи:

„Оцјењујући уставност оспорених одредби члана 70. тачка а) и члана 71. став 1. тачка а) Закона о пензијском и инвалидском осигурању, Суд је имао у виду и одредбе члана 69, члана 70. т. б), в), г) и д), члана 71. став 1. тачка в), ст.7. и 9, као и члана 73. истог закона, којим је прописано да право на породичну пензију имају чланови породице умрлог осигураника који је на дан смрти испуњавао услове за инвалидску пензију и чланови породице умрлог корисника старосне пензије, одређен круг лица који се у смислу овог закона сматрају члановима породице умрлог осигураника, односно корисника пензије, као и услови под којим удовица има право на породичну пензију, те предвиђено да право на породичну пензију, под условима из чл. 71. и 72. овог закона, има и супружник из разведеног брака или ванбрачне заједнице, ако му је правоснажном судском пресудом досуђено право на издржавање.

На основу наведеног, Суд је оцијенио да је законодавац, сагласно цитираном уставном овлашћењу да уреди систем у области социјалног осигурања и других облика социјалне сигурности, а у оквиру тога и систем пензијског и инвалидског осигурања, прописао услове и начин остваривања права и обавеза по основу овог осигурања, међу којим је и право на породичну пензију. Дакле, законом је одређен круг лица који имају право на породичну пензију и под којим условима, односно лица која имају статус члана породице умрлог осигураника или корисника пензије, међу којим су, поред осталих, ванбрачни супружник, ако му је правоснажном пресудом суда досуђено право на издржавање, као и дијете рођено у браку или ван брака, усвојено или пасторак, као и старосна граница до које удовица има право на породичну пензију ако је после смрти супруга остало једно или више дјеце која имају право на породичну пензију, а она обавља родитељске дужности према тој дјечи, као и да удовица која до смрти супруга није навршила 50, али је имала навршених 45 година живота има право на породичну пензију кад наврши 50 година живота, и кад је дијете осигураника, односно корисника пензије рођено након његове смрти. На основу наведеног, Суд је оцијенио да је прописивање као оспореним одредбама члана 70. тачка а) и члана 71. став 1. тачка а) Закона засновано на уставном овлашћењу из члана 36. ст. 1. и 6, члана 49. ст. 1. и 2. Устава и тачке 12. Амандмана XXXII на Устав Републике Српске. Приликом ове оцјене Суд је имао у виду да Устав не утврђује на непосредан начин одређена права по основу пензијског осигурања, већ даје овлашћење законодавцу да у цјелини уреди начин остваривања права на породичну пензију чланова породице умрлог осигураника, односно корисника пензије, поштујући притом ограничења која пред њега поставља Устав, а посебно она којим се штите општа уставна добра и вриједности, као што су, између осталих, једнакост и равноправност грађана, породица, мајка и дијете. Начин на који ће ова питања бити уређена одраз је цјелисходне процјене законодавца у уређивању пензијског и инвалидског осигурања, а оцјена оправданости и цјелисходности законског рјешења, према члану 115. Устава, није у надлежности овог суда. Исто тако, Суд је оцијенио да оспореним прописивањем није дошло до повреде начела једнакости и равноправности из члана 10. Устава, како то тврди подносилац приједлога, будући да се оспорене законске одредбе односе једнако, под истим условима, на сва лица која се налазе у истој правној ситуацији прописаној овим одредбама. Наиме, уставни принцип једнакост и равноправност грађана из члана 10. Устава, не подразумеје једнакост грађана у апсолутном смислу те ријечи, већ изједначеност у правима и слободама оних грађана који се, са аспекта удовољавања одређеним истим критеријумима, могу сврстати у заједничку категорију, а који се, при том, налазе у истим правним ситуацијама.“

С обзиром на изнесено, може се констатовати да не постоји неусклађеност Закона о пензијском и инвалидском осигурању са Породичним законом и да спорне одредбе нису

дискриминирајуће, те да то не може бити основ за евентуалну измјену Закона.

С поштовањем,

МИНИСТАР

Милуновић

Душко

27.04.2021

Име посланика:

- [Jelena Trivić](#) [1]

Сазив: 10

Република Српска
Босна и Херцеговина

Генерални секретар

Телефон: +387 51 338-104
Факс: +387 51 301-087

- [Народна скупштина](#)

Адреса

Трг јасеновачких жртава 1
78 000 Бања Лука

- [О Народној скупштини](#)
- [Сједнице](#)
- [Обиљежја РС](#)
- [Сазиви](#)
- [Кодекс](#)
- [Пословник](#)
- [Посланичка питања и одговори](#)
- [Служба НС РС](#)
- [Акти](#)
 - [Устав](#)
 - [Усвојени закони](#)
 - [Закони у процедури](#)
 - [Одлуке](#)
 - [Закључци](#)
 - [Буџет](#)
 - [Остали акти](#)
 - [Законодавни поступак](#)
 - [Стручна расправа](#)
- [Активности](#)
 - [Активности предсједника](#)
 - [ЕУ активности](#)
 - [Активности радних тијела](#)
 - [Активности службе](#)
 - [Међународна сарадња](#)
 - [Календар активности](#)
 - [Календар рада](#)
- [Галерија](#)
 - [Архива аудио и видео записа](#)
 - [Фото галерија](#)
 - [360 Преглед](#)

Source

URL:

<https://www.narodnaskupstinars.net/?q=ci/%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%BA%D1%83%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0/%D0%BE%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B0-%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%9A%D0%B0-%D0%B8-%D0%BE%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B8/%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D1%98%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0-%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B8%D1%9B-%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D1%83-%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B0-%D0%B8-%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%87%D0%BA%D0%BE-%D0%B8%D0%BD%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B4%D1%81%D0%BA%D0%B5-%D0%B7%D0%B0%D1%88%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%B5>

Links

[1] <https://www.narodnaskupstinars.net/?q=ci/taxonomy/term/1078>